

Люди в історії: історичні
персонажі, групи людей і
народи

План вивчення нового матеріалу

1. Історичні діячі.
2. Групи людей і народи.
3. Дослідження діяльності історичної постаті.

Проблемне питання: за які заслуги людину називають героєм?

Памятка

Правила дослідження діяльності історичної постаті

- 1) Вкажіть ім'я історичної особи.**
- 2) Коли і в якій країні вона жила?**
- 3) Опишіть зовнішність та характер діяча.**
- 4) У яких значних історичних подіях брав участь? Назвіть визначні справи та вчинки цієї постаті.**
- 5) Дайте оцінку діяльності історичної постаті. Які риси характеру та вчинки діяча вам імпонують? Чому?**

СЛОВНИК [вивчи термін](#)

Стан — група людей, які мають подібні заняття та посідають однакове становище у суспільстві.

и?

те, що

, чи

УМОВИ

1

Смерди – вільні селяни - общинники

2

Князь Ігор. Загинув в 945 році від рук древлян

міщани

ХОЛОПИ

Князь Олег – Віщий. В 882 році він утворив державу східних слов'ян з центром у Києві

Князівські дружинники

Київські боярини

Княгиня Ольга. Помстилася древлянам за смерть чоловіка. Спалила Іскоростень

Визначте, які з цих станів мали подібний спосіб життя, матеріальне становище, заняття. Як ви це встановили?

Збір данини на Русі - полюддя

Смерть князя Ігоря від рук древлян в 945 році

**Володимир Великий . Київський князь
980 – 1015рр.**

**Хрещення Русі Володимиром Великим .
988 рік**

Софійський собор 1017 – 1037 рр.

П'ятницькій собор в Чернігові

Софійський собор всередині

Борисоглібський собор в Чернігові

Дитинець князя Володимира

Отже, князі мали найбільші повноваження в Київській Русі. Вони збирали данину, встановлювали її розмір, підкорювали інші народи та племена, могли змінити релігію всього народу, будували величні храми і навіть жили окремо від простого люду – в дитинці. Вони опирались на бояр та дружинників

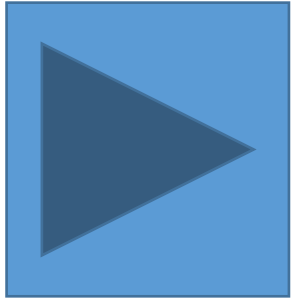
Феодальна драбина суспільства Київської Русі

Прочитай

Суспільство в Київській Русі було неоднорідним. Воно поділялось на привілейовані та непривілейовані стани. Привілейовані – не платили податків та не виконували повинностей. Непривілейовані навпаки. Отже, суспільство поділялося на певні групи населення – стани. Ці групи були закритими, тобто, якщо ти народився смердом, то не міг стати князем. І навпаки. Рядовичами і закупам ставали вільні селяни – смерди, якщо вони брали в боярина в борг гроші (тобто купу) або домовлялись (рядили) про борг усно при свідках. Поки вони не віддавали борг, то ставали тимчасово залежними, тобто не могли змінити боярина і піти до іншого. Якщо ж вони не могли повернути борг взагалі, то ставали холопами.

Холоп – найбільш безправна категорія на Русі. Холоп – це раб, його можна було безборонно вбити і за це не було покарання.

Козаки. Перша письмова згадка – 1489 рік

Запор

ПРОЧИТАЙ

Польський король Стефан Баторій в 1578 році створив перший козацький реєстр (список, в який записали козаків, прийнятих на службу до короля). Саме з цього моменту козаки стали окремим станом в такій державі як Річ Посполита

Польський шляхтич Владислав Домінік Заславський

Іван Їжакевич. Кріпаків міняють на собак

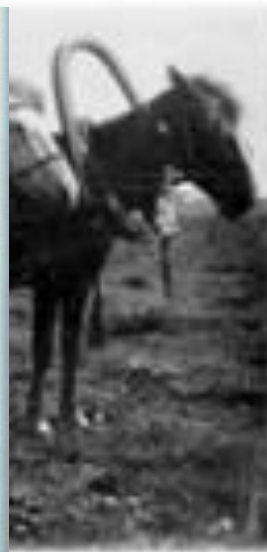
1783 рік – введення кріпацтва на українських землях. З'являється ще один безправний стан на українських землях – кріпак. Він і його сім'я були власністю свого пана . Кріпаків могли продати ,програти В карти, обміняти, розлучити матір з дітьми ... В Російській імперії кріпацтво ліквідують лише в 1861 році

В 19 столітті в Російській імперії відбувся промисловий переворот
Він привів до появи досконаліших знарядь праці, поступово ручну
працю замінила машинна

Рядовая сѣялка „Эльворти“.

Після завершення промислового перевороту в Російській імперії
Формуються два нові стани – буржуазія та пролетаріат

БУРЖУАЗІЯ

ПРОЛЕТАРІАТ

Основні висновки:

- . історичні діячі — це люди, які змінили життя суспільства у минулому та продовжують впливати на нього у наш час;
- . кожний історичний період породжує своїх героїв — князів, королів, учених, письменників, композиторів, художників, скульпторів та архітекторів;
- . стан — група людей, які мають подібні заняття та посідають однакове становище у суспільстві;
- . історики вивчають, як жилося різним верствам суспільства, серед яких — князі, бояри, воїни, ремісники, селяни, козаки, робітники.

Домашнє завдання

- Прочитати та переказати параграф 11 підручника;
- Вивчити вказані терміни;
- С.87 завдання 3 дати письмову відповідь;
- Перечитати пункт підручника на с.87-88 «Які українські родини в 19 столітті зажили слави меценатів і благодійників» і дати усно відповіді на запитання до пункту